

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo.stm@gov.fi

VN/3920/2023

Täydennys OPH:n lausuntoon Lausuntopyyntö luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön täydennyskoulutuksesta

Opetushallitus kiittää mahdollisuudesta lausua luonnosta STM:n asetukseksi sosiaali- ja terveysalan henkilöstön täydennyskoulutuksesta.

Opetushallitus pitää lausuttavana olevaa asetusta kannatettavana ja toteaa lausuntonaan lisäksi seuraavaa.

Sosiaali- ja terveysalan täydennyskoulutuksesta annettavan asetuksen tarkoituksena on mainittu ammatillisen kehittymisen mahdollistaminen sekä toteutumisen tukeminen. Ammatillisen kehittymisen mahdollistamiseksi on tarpeen tarkentaa mitä täydennyskoulutukseksi katsotaan ja sen vähimmäismäärää tai kesto.

Laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017) määrittää tutkintojen ja koulutuksen tarkoituksena olevan osaamisen kohottamisen lisäksi työ- ja elinkeinoelämän osaamistarpeisiin vastaamisen. Laissa tuodaan esille, että ammatillisena koulutuksena voidaan järjestää eriytyvää ammatillista osaamista syventävää tai täydentävää koulutusta.

Opetushallituksessa on ammatillisen koulutuksen sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon uudistamistyössä tutkinnon osien osaamisvaatimukset rakennettu toimimaan tarvittaessa itsenäisinä eriytyvää osaamista tuottavina tutkinnon osina. Ammatillisen koulutuksen puolella on tarjolla perustutkinnon valinnaisten tutkinnon osien lisäksi ammatti- ja erikoisammattitutkinnoista tutkinnon osia, joissa on ammattitaitoa syventävää eriytynyttä osaamista. Näiden kansallisten yhteneväisten osaamisvaatimusten avulla voidaan täydentää laajaalaisesti osaamista mutta myös huolehtia koulutuksen laadusta. Nyt luonnoksessa olevassa asetuksessa ja taustamuistiossa tuodaan esille, että täydennyskoulutukset voivat olla työnantajan kokoamia. Tarvetta on korostaa, että riittävästi osataan hyödyntää nyt jo olemassa olevia ammatillisen koulutuksen tutkinnon osien käyttöä osana täydennyskoulutuksen sisältöjen rakentamisessa. Alueellisesti on kattavasti myös koulutuksen järjestäjillä järjestämislupia kyseisille koulutuksille. Näin voidaan myös selkeyttää eroa täydennyskoulutuksen sisältöjen ja työhön liittyvän perehdytyksen osalta.

Lisäksi on tärkeää hyödyntää olemassa olevaa osaamis- ja koulutustarpeisiin liittyvää ennakoitietoa. Lakiesityksen mukaan hyvinvointialueiden tulee luoda edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön osaamistarpeiden arvioinnille ja ennakoinnille laadukkaiden ja vaikuttavien sosiaali- ja terveyspalveluiden toteuttamiseksi ja yhteensovittamiseksi. Opetushallitus tuottaa yhteistyössä Osaamisen ennakoitifoorumin kanssa keskipitkän aikavälin ennakoitietoa osaamistarpeista sekä työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaannosta sekä pitkän aikavälin osaamis- ja koulutustarvetietoa. Kyseessä on

9.11.2023

OPH-4784-2023

valtakunnallisen tason ennakointi, joka kattaa kaikki toimi-, ammatti- ja koulutusalat mukaan sosiaali- ja terveyssektorin. Opetushallitus katsoo, että tätä tietoa voidaan hyödyntää myös hyvinvointialueiden ennakoinnin kehittämisessä.

Ennakointitiedon avulla voidaan kehittää joustavaa ja räätälöityä koulutustarjontaa, joka kykenee tehokkaasti vastaamaan nopeasti muuttuviin osaamistarpeisiin. Tämä voi sisältää verkko- ja etäkoulutusmahdollisuuksia, jotka ovat erityisen tärkeitä etätyöskentely-ympäristöissä. Samoin on tärkeää, että ennakointiin liittyvää yhteistyötä tehdään kaikkien keskeisen valtakunnallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa, kuten opetus- ja kulttuuriministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, Opetushallitus, Osaamisen ennakointifoorumi, maakuntien liitot ja TE-keskukset.

Toteutumisen tukemisessa on oleellista huomioida myös taloudellinen tukeminen. Lausuntopyyntöissä tuodaan esille työnantajan velvollisuus kustannuksien kattamiseksi, mutta myös muita toteutumisen tukitoimia tarvitaan. Erityisesti sosiaali- ja terveysalalla käytetään aikuiskoulutustukea, jonka sosiaali- ja terveyspalveluiden alalta tulevien tuen kohteena oli 63 % kohdentui sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan opintoihin (vuosi 2021, Työllisyysrahasto 22.11.2022). Huomioitavaa on myös ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmä, joka tulee olemassa olevan ammatillisen koulutuksen hyödyntämistä sosiaali- ja terveysalan täydennyskoulutuksina.

Lausunnon kohteena oleva asetus on hyödyllinen ja edellä mainitun johdosta on tarpeen tarkentaa asetusta, jotta asetuksen taustalla oleva toteutumisen tukemiseksi ja ammatillisen kehittymiseksi tulisi selkeämmin hyödyntämään jo olemassa olevaa ja toimivaa järjestelmää.

Pääjohtaja

Minna Kelhä

Opetusneuvos

Dinah Arifulla

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Opetushallituksen asianhallintajärjestelmässä.

TIEDOKSI

Aaltonen Marko, OPH

Torsell Kurt, OPH

Niiranen Jarkko, OPH